

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PA-1775

[Total No. of Pages : 3

[5952]-227

F.Y. B.Com. (Semester-II)

संस्कृत (SANSKRIT-II)

अमरभारती (General Paper)

(2019 Pattern) (127 J)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

All questions are compulsory.

2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

Figures to right indicate full marks.

Q1) अ) कोणत्याही एकाचे मराठी किंवा इंग्रजीत भाषांतर करा. [5]

Translate any one in to Marathi or English.

- i) उत्तरस्यां दिशि ईशानभागे जम्बीरनगरे धनेश्वरनामा कश्चित् राजा अर्थिनां दारिद्र्य दुःख निवारणार्थं तेभ्यो धनं वितीर्णवान्। एकादा धनेश्वरेण माघशुक्लसप्तमीदिवसे वसन्तपूजायां कृतायां बद्धदूरस्थाःअषि बहवः याचकाः समायाताः।
- ii) 'जनपदहितकर्ता त्यज्यते पार्थिवेन' इति वचनं तु सार्थमेव। अतोऽस्य प्रजागरस्य मूलकारणं लोकमान्या एवेति निश्चितम्। सकलं श्रेयोऽपि तेषामेव इति क्रमप्राप्तम्। यथा श्रेयस्तथा कारावासरूपं दुःखमपि तेषामेव।

ब) कोणत्याही एकाचे मराठी किंवा इंग्रजीत भाषांतर करा. [5]

Translate any one in to Marathi or English.

- i) महाजनैः सत्तमतत्त्वनिष्ठैः क्षुण्णोऽत्र यः कण्टकितोऽपि पन्थाः।
तमेव हि त्वं व्रज तत्र न्नं द्वारं चतुर्धा पुरुषार्थसिद्धेः॥
सदैव देवं भज पूजय त्वं स्वकार्यसिद्धावपि मा स्म दृष्यः।
विना जगन्नाथकृपाकटाक्षं न दिव्यकार्ये प्रभवन्ति मर्त्याः॥
- ii) भोजनान्ते च किं पेयं जयन्तः कस्य वै सुतः।
कथं विष्णुपदं प्रोक्तं तक्रं शक्रस्य दुर्लभम्॥
सीमन्तिनीषु का शान्ता राजा कोऽभूद्गुणोत्तमः।
विद्वद्भिः का सदा वन्द्या अत्रैवोक्तं न बुध्यते॥

P.T.O.

Q2) अ) संस्कृतात् उत्तरे लिहा. [5]

Answer in Sanskrit.

- i) 'द्वात्रिंशत्पुत्तलिका' ग्रन्थस्य अपरं नामधेयं किम्?
- ii) श्रीछत्रपत्युत्सवस्य सार्वजनिकं रूपान्तरं केन कृतम्?
- iii) 'शिवराज्योदयम्' महाकाव्यस्य रचनाकारः कः?
- iv) 'मोहमुद्गरः' इत्यस्य रचनाकारः कः?
- v) 'विक्रमार्कः' इति विशेषणं कस्य कृते योजितम्?

ब) कोणत्याही एकाचे ससंदर्भ स्पष्टीकरण करा. [5]

Reference to the context. (Any one)

- i) तृषितो याचते तोऽयं तथाऽहं तव दर्शनात् ।
- ii) जनपदहित कर्ता त्यज्यते पार्थिवेन ।

क) कोणत्याही दोन टीपा लिहा. [10]

Write any two short notes.

- i) समस्यापूर्ती – Samasyapurti
- ii) डॉ. श्री. भा. वर्णेकर – Dr. S.B. Warnekar
- iii) आद्य शंकराचार्य – Adya Shankaracharya

Q3) अ) जोड्या जुळवा. (Match the pairs) [5]

i) चर्पटपञ्जरिका	अ) तर्कतीर्थ लक्ष्मणशास्त्री जोशी
ii) कालिदाससहस्यम्	आ) राजा विक्रमादित्य
iii) काव्यशास्त्र विनोदेन	इ) कालो गच्छती धीमताम्
iv) अर्थिजन कल्पद्रुम	ई) डॉ. श्री. भा. वर्णेकर
v) राज्यघटना	उ) आद्य शंकराचार्य

ब) कोणत्याही एकाचे ससंदर्भ स्पष्टीकरण करा. [5]

Explain with reference to the context. (Any one)

- i) तावेवं सहसा विलोक्य हसित व्यग्रा शिवा पातु वः ।
- ii) प्राणव्ययेनापि विमोचयैनां कर्तव्यमेतत् तव जन्मसिद्धम्।

क) कोणत्याही दोन टीपा लिहा. [10]

Write any two short notes.

- i) गणेशोत्सवाचे विकृत स्वरूप – Distorted form of Ganeshotsava,
- ii) सिंहासनद्वात्रिंशिका – Sinhasanadvatrinshika.
- iii) मूलकर्तव्ये – Fundamental duties.

Q4) अ) कोणतेही एक सविस्तर उत्तर लिहा. [10]

Answer in detail to any one.

- i) राजा विक्रमादित्याचे व्यक्तिचित्रण रेखाटा.
Sketch the characterization of the King Vikramaditya.
- ii) लोकमान्य टिळकांना अपेक्षित गणेशोत्सव समजवा.
Explain the Ganeshotsava expected to the Tilak.

ब) कोणतेही एक सविस्तर उत्तर लिहा. [10]

Answer in detail to any one.

- i) 'मोहमुद्गरः' स्तोत्राची शिकवण सांगा.
Explain the techniques of the hymn 'Mohamudgara'
- ii) जिजामाता यांचा बालशिवबाला उपदेश समजवा.
Explain Jijamata's sermon to the BalShivabala.

